

1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin (b) fıkrasının hükümden kaldırılması ve yerine yeni bir fıkra konulması hakkında kanun lâiyhası ve Bütçe Komisyonu raporu (1/548)

T. C.

Başvekâlet

6 . 2 . 1953

Muameleât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/2565, 6/375

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

5908 sayılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin (b) fıkrasının hükümden kaldırılması ve yerine yeni bir fıkra konulması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 4 . 2 . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhasının eşbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

Eşbabı mucibe lâiyhası

1952 yılı Bütçesi yatırım giderlerinin gelirlerle karşılanan kısmından bakiye 199 470 401 liralık açığın Avrupa Kalkınma Programı gereğince memleketimize muhassas yardımlardan elde edilecek malların satış ve tahsisinden hâsil olacak Türk liraları ve akdolunacak iç istikraz hâsiliyle kapatılması derpiş edilmisti.

Mezkûr bütçenin on bir aylık tatbikatı, bahismevzuu açıktan büyük kısmının gelir fazlası, bütçe tasarrufları ve E. R. P. yardımından karşılanabileceği ve binnetice iç istikraza olan ihtiyacın binnispe mahdut kalacağı kanaatini hâsil etmiş bulunmaktadır.

Esasen iç istikraz bahsinde takibedilen prensip, bunların bütçe açıkları sektöründen tedricen uzaklaştırılması sâdedindedir.

Bir taraftan önümüzdeki yıl bütçelerinde bu gayenin tahakkukunu sağlayacak tedbirler alınırken diğer taraftan da yurdumuzun iktisadi kalkınmasına, geniş membaları ve istikraz imkânları ile hizmet edecek bir amortisman ve kredi sandığına kurulması hakkındaki kanun tasarısı da Yüksek Meclise arzedilmiş bulunmaktadır.

Bu teşekkülden beklenen mühim hizmetlerin tahakkuku, muhakkak ki, Hazinesinin katı zaruret dışında mali piyasaya müracaat etmemesiyle mümkün olacaktır.

Bu hususta bir başlangıç olmak üzere 1952 Bütçemizde derpiş edilmiş olan iç istikrazdan tamamen sarfınazar edilmesi ve yerine düşük faizle istihsal edilmiş bir dış kredi mahiyetinde olan kota kredisi mukabilinden faydalanılması düşünülmüş ve bu maksatla ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/548

Karar No. 55

16 . II . 1953

Yüksek Reisliğe

1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncu maddesinin (b) fıkrasının kaldırılarak yerine yeni bir fıkra konulması hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 6 . II . 1953 tarihli ve 71 - 2565 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası komisyonumuza havale olunmakla Maliye Vekili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncu maddesinin (B) fıkrası, bütçe açığının bir kısmının yıl içinde akdedilecek iç istikraz ile kapatılmasını derpiş etmekte idi.

Hükümet tahvil piyasasını amortisman sandığının, muhtelif investisman programlarının karşılıklarına tahsis olunmak üzere akdedeceği iç istikrazlara serbest bırakmak maksadiyle 5824 sayılı Kanunla tasdik olunan anlaşma gereğince temin edilmiş (50 000 000) dolâr kotanın (30 000 000) dolârlık kredi kısmının Merkez Bankasındaki Türk paraları karşılıklarının 1952 yılı bütçesi açıklarına tahsis edilerek iç istikraz akdinden sarfınazar etmeyi günün şartlarına ve maslahata uygun görmüş ve kanun lâyihasının bu maksatla hazırlandığı anlaşılmıştır.

Amortisman sandığına bu sahada geniş faaliyet imkânı verecek olan kanun lâyihası halen komisyonumuzdadır.

Kota kredisinin, dış ticaret durumumuzun halen arzietmekte olduğu manzara karşısında, aktif vaziyete geçmedikçe ödenmesi mvezuubahis olamayacağına ve E. P. U. nın tasfiyesi halinde ise bu tarihten üç yıl içinde ödenmesi anlaşma iktizasından bulunmasına binaen bu kredinin Türk paraları karşılıklarının, teklif veçhile Hazine cari hesabına almarak 1952 yılı Bütçesinin açığına tahsis olunması komisyonumuzca muvafık görülmüştür.

Kaldı ki şimdiden ve ihtiyaten 1953 yılı Mu-

vazenei Umumiye Kanununa bağı (A/1) işaretili cetvelin Devlet borçları kısmındaki (828) nei faslın 22 nei maddesine (5 507 972) lira tahsisat konulmuş bulunmaktadır.

Kredinin % 3 civarında faize tâbi bulunması da bu teklifin, daha yüksek faizli olacağı şüphesiz bulunan iç istikraz akdinden ise bunun istimali suretiyle, tercih edilmesini ayrıca haklı gösterecek sebepler arasındadır.

Bu mütalâa ve görüş ile lâyiha, komisyonumuzca şeklen değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

1953 yılı Muvazenei Umumiye kanunu lâyihasıyla olan alâkası dolayısıyla öncelikle görüşülmesi temennisiyle Umumi Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reis V.	Sözcü
Bursa	Giresun	İstanbul
K. Yılmaz	M. Şener	H. Hüsmen
Kâtip		
Sivas	Antalya	Burdur
H. İmre	A. Sarıoğlu	F. Çelikbaş
Çanakkale	Diyarbakır	Eskişehir
K. Akmanlar	M. Ekinci	A. Potuoğlu
Giresun	İstanbul	İstanbul
H. Erkmen	E. Adakan	S. Öran
İstanbul	İzmir	Kastamonu
M. Sarol	B. Bilgin	H. Türe
Kırklareli	Kırşehir	Konya
S. Bakay	R. Özdeş	R. Birand
Konya	Malatya	Mardin
M. A. Ülgen	M. S. Eti	R. Erten
Seyhan		Seyhan
S. Barı		C. Türk
Trabzon		Van
S. F. Kalaycıoğlu		Muhalifim
		F. Melen

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5908 sayılı 1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin b fıkrasının hükümden kaldırılması ve yerine yeni bir fıkra konulması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 5908 sayılı 1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin b fıkrası hükümden kaldırılmış ve yerine aşağıdaki fıkra konulmuştur :

b) 5824 sayılı Kanunla musaddak «Bir Avrupa Tediye Birliği Kurulması hakkındaki Anlaşma» nın II nci maddesine tevfikan memleketimize tahsis edilmiş bulunan kotanın kredi kısmını teşkil eden 30 milyon dolârın kullanılmasından mütehasıl Türk liralарının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncа Hazine hesabına nakli suretiyle,

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. Alakant
Adalet Vekili	Milli Savunma Vekili
O. Ş. Çiçekdağ	S. Kurtbek
İçişleri Vekili	Dışişleri Vekili
E. Menderes	F. Köprülü
Maliye Vekili	Milli Eğitim Vekili
H. Polatkan	T. İleri
Bayındırlık Vekili	Eko. ve Ticaret Vekili
K. Zeytinoğlu	E. Güreli
Sa. ve So. Y. Vekili	G. ve Tekel Vekili
Dr. E. H. Üstündağ	
Tarım Vekili	Ulaştırma Vekili
N. Ökmen	Y. Üresin
Çalışma Vekili	İşletmeler Vekili ve
S. Ağaoğlu	Güm ve T. V. V.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

5908 sayılı 1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin b fıkrasının kaldırılarak yerine yeni bir fıkra konulması hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 5908 sayılı 1952 yılı Bütçe Kanununun 3 ncü maddesinin b fıkrası kaldırılmış ve yerine aşağıdaki fıkra konulmuştur :

b - 5824 sayılı Kanunla musaddak «bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşma» nın II nci maddesine tevfikan memleketimize tahsis edilmiş bulunan kotanın kredi kısmını teşkil eden 30 milyon dolârın kullanılmasından mütehasıl Türk liralарının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncа Hazine hesabına nakli suretiyle,

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.